

„Danfæren“

et halvugentlig Nyheds- og Oplysningsblad for det danske Folk i Amerika,

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Nebr.

„Danfæren“ udkommer hver Fredag og Fredag. Pris pr. Aargang

i de Forenede Stater \$1.50. Ubladet \$2.00.

Bladet betales i Forud.

Beskrivelse, Betaling, Adressforandring og andet angaaende Bladet adresseres:

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Nebr.

Redaktør: A. M. Andersen.

Alle Brevbrev til „Danfæren“ Indhold: Afhandlinger, Korrespondancer og Artikler af enhver Art, bedes adresseres:

A. M. Andersen, Blair Nebr.

Entered at the Post Office at Blair, Nebr., as second class matter.

Advertising Rates made known upon application.

„Danfæren“

Bliver sendt til Subskribenter, indtil udtrækket af Bladet er modtaget af dem, og at Gælder er betalt, i Overensstemmelse med de Forenede Staters Lov.

Nær Læserne henviser sig til Folk, der opretter: Bladet, enten for at føde hos dem eller for at faa Oplysning om det averterede. Vedes de altid omtale, at de faa Avertissementet i dette Blad. Det vil være til gensidig Rytte.

En fast Borg er Herrens Vej for den retfærdige, men Fordærvelsens for dem, som gør Uret.

Vore Sjænder skal vi elske! — Var vi blot saa vidt, at vi elskede vore Venner.

At bagtale er at tilsmudske sig selv meget for at kunne kaste lidt Smuds paa sin Næste.

Enhver velforsvoren og værdig Artikel kan altid regne med Optagelse i „Danfæren“. Benyttes et Manuskript ikke, returneres det meget gerne, naar et 2 Cents Stamp fulgte med ved Indsendelsen. Og om udtrykkelig forlangt, er vi altid villige til at begrunde, hvad der stillede sig hindrende for, at benytte den indsendte Artikel eller Korrespondance.

Governør Hughes af New York er som bekendt ogjaa et yndet Præsidentkæmpe. Saa upperligse Administration af New York Statens Affærer har vakt en saadan Opligt blandt baade Republikanerne og Demokraterne, at det bestemt paa- staaes, han vil blive nomineret ved Republikanernes Chicago-Konvention. — Der er mange paa Listen allerede; men der er Tid og Plads til flere endnu.

„Danfæren“ har i den sidste Tid kunnet glæde sig ved Sympatifik- velsker fra Lærerkredsen. „Bladet bliver virkelig bedre“, forfatter man os. „Danfæren“ har, som vi skrev om forleden, langt fra fulmeret. „Danfæren“ er i Udvikling. Vore vore gamle, trofaste Venner vilde hjælpe os lidt med Bladets videre Udbredelse, jo før vil den store Forandring, som vi har i Sinds, blive til Virkelighed. Vi sætter altid Pris paa igennem Intereser fra Lærerkredsen, og vil altid overbejse eventuelle Senstillinger og Forslag fra Læserne.

Som telegrafisk meddelte paa Bladets første Side har Danmark alt- saa mistet sin Finansminister. Skulde man skrive en Nekrolog over ham, saa vilde man komme nemmest fra at udtrykke sig omtrent saaledes: „Da Wilhelm Larsen var lille, var han stor; men da han blev stor, blev han lille“. Wilhelm Larsen var i sin Tid en bemærket Politiker, som Folketsingsmand for Søby Kredsen og Redaktør af „Alborg Amtstidende“. Han var en ivrig Taler og starr Skribent, snart gennem sit eget Blad og snart gennem et eller andet Tidsskrift. I 1903 overtog han Finansministerposten i Christensen Stadils Ministerium. Der belæstes han grundigt om, at radikal Demokratiisme er mere anvendelig i Teori end i Praksis. Men til Trods for, at hans Politik nu blev en Modsigning til hans ivrige Fortidspropaganda, vedblev han dog stadig at haandhæve sin politiske Overbevisnings Uroffrelighed og gennem Tiderne. Det tog Glansen af hans politiske Værdighed, saavel som det gjorde ham overfugget Danmarks første og anden Venstre- ministeriums politiske Værd.

I denne Tid, hvor Arbejdsløsheden i dette Land er saa stor, er det værd at bemærke sig, at der er to Slags Arbejdsløshed. Der er selvforskyldt Arbejdsløshed, og der er uforfærdt Arbejdsløshed. Og der er desværre nok af begge Dele. Med selvforskyldt Arbejdsløshed mener vi egentlig Dagdrivermanien, der viser sig skæbnevangre Udslag baade her og der. Man træffer meget tidt unge Mennesker, som ingen Ting gider bestille og saa lunter om ved den hjemlige Arne under Døregivende af, at Arbejdsløsheden ogsaa har lukket dem ude fra løn- nende Virksomhed. Saa kan man høre dem beklage sig over Tidernes Ligning og tage „Uncle Sam“'s Navn forfængelig Gang paa Gang, fordi Forholdene da er saa rent usle for dens unge Sønner. Sandheden tro, somer kun mange af saadanne misrøgtede unge Mænd, at en altsor blødhjertet Fader skulde sætte dem Stolen for Døren og der- ved præke en saadan Moral ind i deres Vovstid, at de fik lært at tage Vare paa noget mere alvorligt og betydningsfuldt end hvad Lediggang som oftest fører med sig.

„Som Vagvadferen og Vejstikkeren naar jævnsides i Aagtesløshed, saaledes naar den Mand, som tjener en kolossal Formue ved at korrum- vere Legislaturer og faa Aktiejerere og Folket, moralsk paa Højde med den Stabning, som bliver ved paa Spillehøjets og Saloonens Blod- penge“. Disse kraftige Udtalelser fandtes bl. a. i Præsident Roosevelt's nylig indleste Budskab til kongres- sen. Og naar Præsidenten taler om Saloonens Blodpenge, saa er det kun en alvorlig Appellation til det enkelte Menneske om rigtigt at faa aabnet Sjænen for den Forbær- velse og Uhygge Saloonlivet spre- der i Samfundslivet. Helligvis har Intelligensen i saa Henseende forlængst associeret sig med Kri- ticismen, og Tendensen gaar mere og mere i Retning af „aaben Kamp“ mod Samfundssynder. Vi haaber den Dag snart vil komme, da det for alle maa blive en bevist Skam under hvilken som helst Form at støtte Saloonernes Eksistens.

Pastor Frederik B. Fischer ved Temple Str. Methodist Episkopal kirken i Boston, Mass., gav for saa Dage siden en striftlig Andledning til sin Menighed om at faa sin Løn \$2,200 nedsat til \$1,200 om Aaret. Det hævde Skridt motiverer han med, at en Præst ikke bør have mere Løn end lige affurat til et bekedent Levebrød.

Efter hvad han selv siger, kan hans Familie leve komfortabelt for de \$1,200 aarligt, og saa mener han de øvrige Penge kan anvendes be- dere end til dens Overflod. — Pastor Fischer begyndte sin Karriere som Skopudser, og siden sit ottende Aar har han forsoget sig selv; nu er han en af Boston's mest populære Prædikanter og efter ovennævnte maatte Verdens mest originale Præst. — „Ja, saa har for meget og færre for lidt.“

Død — hvad er Døden? Den er en Hjende, som Mennesket, der er skabt for at leve, aldrig kan for- luges med. Na — om Døden skulde blive ved at være! om denne mag- tige, grumme, skænselsløse Hjen- de, der river Barnet fra Moderen og Moderen fra Barnet, stiller Egetolk og de smmest forbundne Venner ad uden at tage ringeste Hensyn, ja som ubarmhjertigt driv- ver Sjælen ud af sin jordiste Hg- te og gør Ende paa de herligste Dg- ver, et Menneske kan leve for — om denne Hjende endelig skulde sejre! Tanken er midholdelig for enhver, der elsker Livet. Men Gud ste Lov og Tak, den skal heller ikke udholdes. Døden er en over- vunden Hjende. Paulus siger triumferende: Død, hvor er din Prød! Og i Johannes Aabenbaring ynges der endog om, at Døden er ikke mere. Langfredag saa det ud, som Døden havde vundet over selve Livets Fyrte, men Paastemor- gen var Døden overvunden, og Livsfyrsten stod som Sejrherre. Og saa siger Paulus: Gud være Tak, som giver os Sejr ved vor Herre Jesus Kristus! Vi, saa mange som tom til Herren, siger det samme.

Prof. Jens Peter Jensen var født i Fjedsed Sogn, Vejle Amt, Danmark den 24. Febr. 1871. Na- ret efter flyttede Familien til Sønderjylland, hvor Jens Peter saa- ledes henlevede sine Barneaar og fik sin første Skoledannelse i en god Almuefole, under nogen tyff Pa- virkning, der dog ikke maa have haft varig Indflydelse paa ham. Kort efter hans Konfirmation kom han i Smedelære, og efter ud- staaet Læretid udvandrede han i 1890 til Amerika.

Prof. Jensen har selv sagt, at han mindes ikke at have modtaget noget helligt Indtryk derhjemme, saa det var ikke med firkeltig Ar- bejde for Dje, han kom til Ameri- ka. Det var i Custer Co., Nebr., hvortil han kom direkte hjemmefra, han først mødte Herrens Kald til Omvendelse. Der fiktede han Befendtskab med Præst af „Det danske evangelisk-lutherse Kirke- samfund“. Efter Tilfændelse haade indenfra og indenfra af en „fredløs Samvittighed“ rejste han til Trinitatis Seminarium Vinter- en 1892—1893. Samme Vinter fandt han Fred for sin Sjæl.

Efter at have indertet en Tid vaagnebe Læreligheten fra Barneaa- rene i ham, men endnu efter at have gennemgaaet Skolens fire- aarige forberedende Kurfus var han uklar angaaende sin Fremtid. Næste Aar indereede han ved Frem- mont Normal School for bedre at tilegne sig det engelske Sprog. Næste Aar søgte han om Optagelse i den theologiske Afdeling ved Tri- nitatis Seminarium. Efter be- staaet Afgangsprøve derfra i For- sommeren 1900 modtog han Ori- entation til Lære og Prædike- tjensten i „Den forenede dan. ev- luth. Kirke“ under dette Samfunds Marsmøde, Søndag den 10. Juni 1900.

Det var paa Kald fra de danske Menigheder ved Looking Glass og Fullerton, Nebr. Kald. Jensen modtog Opdination, og dette Aar bekræftede han, indtil han blev for- talt i Efteraaret 1903 at overtage den engelske Læropost i Theologi ved Trinitatis Seminarium.

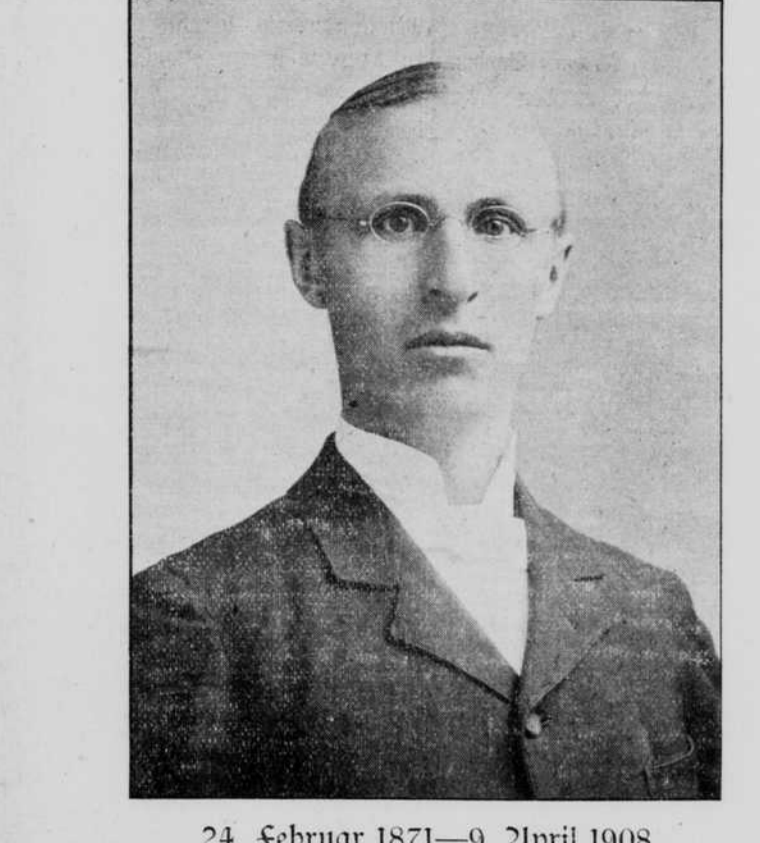
Det var Kirkeaaedet i Forening med Skoledirektionen, der, efter Remindelse af det forudgaaende Marsmøde, foreløbig kaldte Past. Jensen til denne Post. „Den fore- nede Kirke“'s paasøgende Marsmøde gjorde Kaldet permanent og gav Prof. Jensen et Mars Ferie for at give ham Lejlighed til at frekven- tere engelsk-lutherse Præsteføler i Sten. Ferien blev vel benyttet. Prof. Jensen og hans Sufru paa- tog sig — vel nærmest af økono- miske Hensyn — den Forjæggelse at bo hver for sig dette Aar, han i Sten, him herude i Vesten. Ti- den blev for hans Vedkommende anvendt til flittigt Studium, ho- vediagelig ved General-Councils theologiske Skole i Philadelphia.

Prof. J. P. Jensen er død. Skolens geniale og af- holdte Forstander er ikke mere. En Slider er stædt til Svile. Og nu vajer Flaget paa halv Stang paa Dana College, det amerikanske Flag Side om Side med det danske: Sorgens Smm- bol over Tabet af et Men- neske, der draabevis vilde styrke Kulturens Mod- ning, og hvem det fremfor alt laa paa Sinds at vække slumrende Menneskefølelse til Vemidhedsfølelse af Tidens trable Hast, Klokkens ma- nende Kalden og Evighedsens nære Komme.

Den Mand var der Livs- kraft i, han var en Nerbe — der vilde, der skulde, der kunde. Men midt paa Vejen har vi tabt ham af Sme, hans Livskraft udtæredes ved granskingsdyb Alvorsstræb efter at sprede Sandhed i dansk-amerikansk Mandskliv. Det var et af de Men- nesker, der ikke synede; men hvis Hjerte og Sind var et sprubende Kildebælt for det sande og gode; in- derst inde vidste man der gæredes Kraft og Sundhed, aandelig Sund-

hed. Og hvad gør saa ogsaa det, om Høllret tog Syge, naar Sjælen imedens levede dybere og dybere ind i Paradisets Have, hvor vi netop alle sammen under ham den Fre- dens Lykke, han selv længtes imod og trængte til. — For et Øjeblik er Livet paa Dana College druknet i Sorg. Dog kun for et Øjeblik; saa vil der atter leve. Den tomme Plads er der vel; men Herren har nok en-

Prof. J. P. Jensen.

24. Februar 1871—9. April 1908.

Næste Aar var Prof. Jensen at- tertillbøge ved Skolen. Da For- standerposten ved College'et var bleven ledig, var han af det foru- gaende Marsmøde bleven kaldt til ogjaa at overtage denne, saa han ved sin Tilbagekomst til Skolen i Efteraaret 1905 fik Hæderne fulde. Da Forstanderen for den theologiske Afdeling resignerede sam- me Sommer, har Pastor Jensen siden nævnte Efteraar haft den hele Stole at forestaa. At Arbejdet mangen Gang har været ham over- ansfængende kan der næppe være Tvivl om.

Det var en Aften omkring Nyt- aar, at Prof. Jensen omtalte, at der var et Par Saer, han vilde skrive om i „Danfæren“, men han klagede sig, at han intet rigtigt kunde samle. Kort efter blev han lagt ned af Nojen. Det var den 9. Januar. Siden den Tid har han været syg. Først stødte der Nervefeber eller Tyfoid til den tid- ligere Sygdom. Han var saa saa- vidt i Bedring, at han begyndte at sidde oppe en Smule. Men saa tog Tyfoid fat for anden Gang. Lægerne nærede endda fremdeles godt Haab om hans Helbredelse, men lagde rigtignok til — hvis ikke andre Komplikationer stødte til. Men Komplikationerne kom. Til alt det øvrige kom der Sufferlyge. Det gif saa op og ned med hans Tilstand, men hver Gang den sank, gif den en Smule lavere. Han led, og han blev elendig og hjælpeløs som saa. Nu har han udstridt, og hans Lidelse er til Ende. Han er — som vi tror forvist — indgangen til den evige Hvile.

Det var underligt, at Prof. Jen- sens Arbejdsdag paa Kirkens Mark skulde blive saa kort. Vi fortaar det ikke. Saa haardt vi trængte til

trofaste, jolide, dygtige Arbejdere — og nu har vi een mindre! Men vi tvivler ikke om Herrens naadige og vise Styrelse. Det kendte Ord:

„Han intet ondt bestemte, Han intet godt forglemte.“

Alt, hvad han gør, er herligt gjort, det tror vi er sandt, og derfor vil vi være rolige og vente paa, hvor- dan Herren videre vil ordne det for os.

Prof. Jensen var en af de tro- faste i Landet. Juldkommen var han naturligvis ikke. Af og til lidt uforsigtig, lidt rosf undertiden i sine Udtalelser. Og hans Ydre var ikke vindende. Men vinde kunde han alligevel. De, der kom til at kende ham nøjere, maatte holde af ham. Han var et Karaktermenneske, som man kunde stole paa, og hans Hjerte var helt med Herren. Og saa var han et dygtigt Menneske — klar, indsigtsfuld og med praktisk Greb paa Tingene. Desuden var han i høj Grad energisk, saa han skaaede sig ikke. Velsignet være hans Minde blandt os!

Det er nærmest Prof. Jensen og ikke Vg a t e m a n d e n Jensen, vi har omtalt. Dog skal ogsaa det nævnes, at naturligvis har hans Sufru og Børn lidt større Tab end nogen anden. De har vor hjertelige Sympati, og vi tør forfikre dem, at de har mange Venners Medfølelse; deres Sorg. Dog — Herren har lever, og det er den største Trøst for os alle.

***

Det var engang i Begyndelsen af Skoleaaret, vor Forstander havde talt paa den ham altid egne, sub- jektive Maade. Han havde talt over Emnet: Sun gjorde, hvad hun

kunde. Skulde jeg — som skattede hans prinkele Maade at være paa — sætte en Dverfriet over den Del af hans Liv, som jeg kender til, saa ved jeg ikke nogen bedre Dverfriet, idet jeg tror at kunne sige om ham: Han gjorde, hvad han kunde.

Vi, som færdes her paa Skolen til dagligdags, vi blev ansporet af hans Eksempel. Saa egen jern- haarde Afd, hans Pligtstrokab og hans Veltidhed gav hans Ord Vægt iblandt os. Han var Realit- tets Mand, og hvor var han ikke bange for de store Ord! For ham gjaldt det, at Ord og Gerning skal være sammen.

Skolens Vel — Samfundets Vel, det var det, som lyfte ud af hans Virke. — Det forstod vi ogsaa, naar vi ganske tidligt om Morgenen på- serede hans skontorbor og saa, at der var Lys; saa vidste vi, at der blev arbejdet, eller om Aftenen efter borgerlig Sengenid, naar vi endnu saa Lyset brænde — alt mindede os om — Pligtens Mand.

Men han var ikke den stærke Plig- tens Mand for Pligtens Skyld, men det, der laa bagved som Kær- men i det Hele, det var dette: han elskede sit Folk, og han vilde nder- lig gerne høje det her i det store Amerika.

Nu er han død. Hans sidste Dage herude var fulgt af Sygdommens Følgebønd — Pinen; derfor var det ogsaa, hans Ven drejede sig om Taalmodighed i Lidelserne.

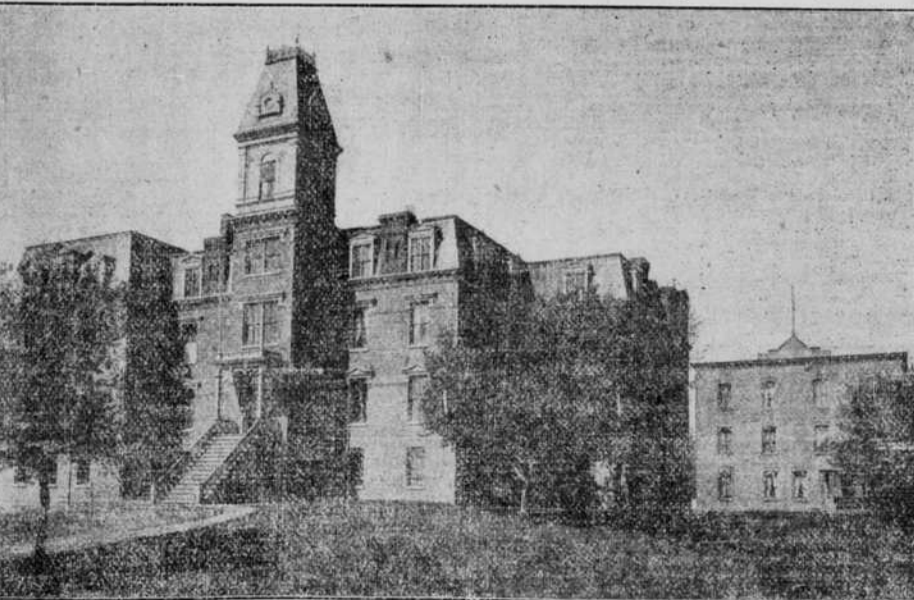
Tre Børn og en Sufru i vanste- lige Omstændigheder staa som hans sørgende Efterladte. Hvad de har mistet, fortaar kun de, som har gjort en lignende smertelig Erfar- ring; hvad Samfundet og Skolen har mistet, det skal vi vel nok saa erfare i Fremtiden — bare det kun ikke maa erfares for smerteligt!

Men vor himmelske Fader, han har vel heller ikke lagt større Bry- de paa os i dette Tilfælde, end at vi ogsaa kan bære det, selv om der fra Sjælen ligger et: Hoort for dog, Herre? Vi synes jo, at han kun lige fik begyndt, men enhver ærlig Sjæl synes ogsaa, at han fik be- gyndt paa den rette Maade. Han vidste, hvilket Skuldbjerg der sig høi- ner fra dette lille Ord: at leve. Det, han vilde, vilde han fuldt og helt — han havde det smukke og det — han havde det skønsomme Mand, ferdig han vidste, det var Satan.

Nu ved hans Død rejser der vel naeppe et stort Mindesmærke over ham, men i de unges Sind og Hjer- ter, i hvilke han talte sig ind, der staaer det lyvende Minde om ham: Han gjorde, hvad han kunde.

Saa meget, det fortalte han ogsaa os ved den fremtalte Andagt, er det, vor Herre Jesus fordrer. Og han fik det fortalt, som kun den kan fortælle det, der selv har lært at give sig over fuldt og helt til Livets Fyrte.

Emil Sørensen Rosenbergs.

Flaget er hejti paa halv Stang oppe fra „Dana College“. For et Øjeblik forger de unge. Saa skal de jo videre, de skal jo gøre sig rede til at tage Arven op efter de, der gaar bort; de er jo selv paa Næsten mod det evige. Hvad nytter Graadens Bitterhed og hvorfor Tungindets Møje? Kun et træt Menneske, der var moden til noget bedre end selv Livsdarmens aller- liggste Virkelighed. Livs- opgøret kommer for os alle. Denne Gang var det Lære- ren det gjaldt, næste Gang maatte Elveren. Men du unge Mand og du unge Kvinde, som saa Læreren drage bort, vaagn op! og læs af ham, hvad du saa var godt og betyde- ligt; det andet, det skønsomme, det tænker man i Forglemmelfernes Grav, kun „Manden“ Iader man leve i Mindet. c.